

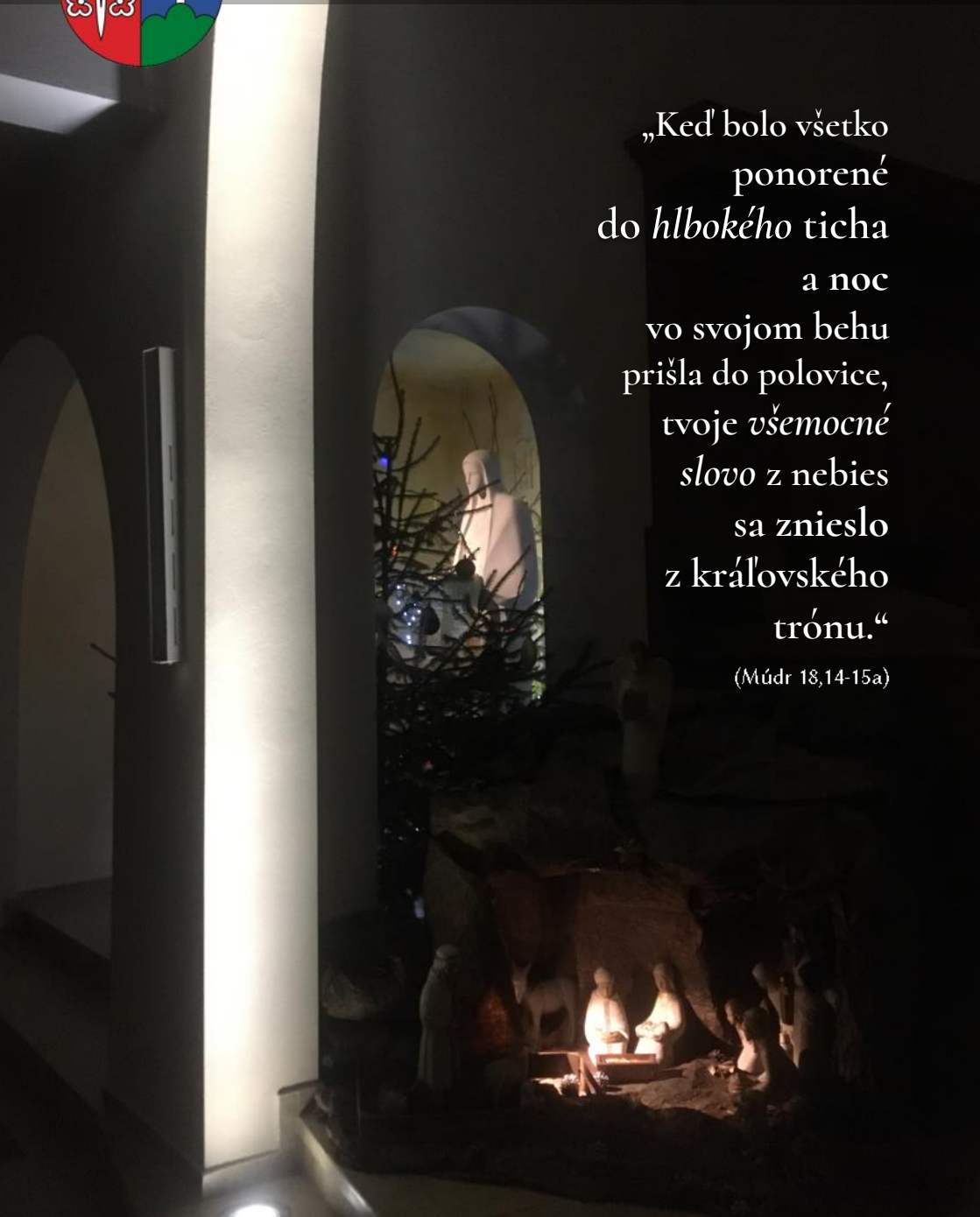

Estote Benedicti

občasník samporských benediktínov • 36. číslo • 25. december 2023

„Keď bolo všetko
ponorené
do *hlbokého* ticha
a noc
vo svojom behu
prišla do polovice,
tvoje *všemocné*
slovo z nebies
sa znieslo
z kráľovského
trónu.“

(Múdr 18,14-15a)

Prorocstvo Izaiáša „budete čerpať vodu s radosťou z prameňov spásy“ sa spĺňa príchodom Ježiša Krista. On je prameň spásy, ku ktorému môže každý prísť a napiť sa. Ježiš Kristus prišiel, „aby mali život a aby ho mali hojnejšie“. Príjemne sa počúva takáto „dobrá zvesť“, veď žijeme nepokojné a nedobré časy. Vianočné číslo, s ktorým prichádzame, Vám však chce ukázať krajšiu a radostnejšiu tvár našej doby. Povzbudení Vaším postojom k nám sa Vám chceme odvdčiť tak, že sa cez obsah Občasníka pokúsime priniesť radosť, pokoj a nádej.

Zo srdca Vám prajem, aby ste pri čítaní *Estote Benedicti* skutočne pocítili, že „ste požehnaní“, veď všetci môžeme čerpať z prameňa spásy, ktorým je Ježiš Kristus – Emanuel.

o. františek

Vianočný
vňš

Najradostnejšie správa znie stále rovnako:

„Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“ (Lk 2, 11)

Milovaní,
evanjelium - dobrá správa o narodení Ježiša Krista, Božieho Syna, ktorý prijal ľudskú prirodzenosť, a tak sa stal Emanuel – Boh s nami, nech prenikne celé vaše bytie.

Nech našou najväčšou túžbou a odhodlaním je ponúknuť svetu stretnutie so živým Bohom v nás a medzi nami.

Všetko potrebné pre takýto život Vám od Ježiša Krista, Boha a nášho Pána, vyprosujú a darček v podobe Evanjelidiára 2024 na každodenné stretnutie sa s Ježišom v jeho slove Vám posielajú

mnísi benediktíni

Sampor, Božie narodenie 2023

A DOPRAJ SI ČAS

Dopraj si čas na premýšľanie – je to prameň múdrosti.

Dopraj si čas na snívanie – je to zdroj budúcnosti.

Dopraj si čas na hranie – je to spôsob, ako zostať mladý.

Dopraj si čas na úsmev – je to cesta k šťastiu.

Dopraj si čas na smiech – je to hudba duše.

Dopraj si čas na lásku – je to najväčší Boží dar.

Dopraj si čas na modlitbu – je to najväčšia sila na zemi.

Evanjelidiár si môžete do vyčerpania zásob objednať u o. Františka (0910 655737).

OD KREŠTANA

V knihe Rozprávania ruského pútnika, ktorej stránky, ako hovorí Carlo Caretto, „sú jednoduché ako voda a priehľadné ako vzduch“ napísal pútnik i tieto slová: „Od kresťana sa vyžaduje veľa dobrých skutkov, ale skutok modlitby má byť na prvom mieste pred všetkými ostatnými skutkami, pretože bez modlitby nemožno nájsť cestu, čo vedie k Pánovi, nemožno poznať Pravdu, nemožno ukrižovať telo s jeho naruživosťami a s jeho túžbami, nemožno byť osvieteným v srdci Kristovým svetlom a spojil sa s ním v spásu.“

Pravdivosť týchto slov je možné overiť počas sviatkov vianočnou modlitbou.

DEŇ VĎAČNOSTI

Svetový deň vďačnosti sa slávi 21. septembra (prvýkrát sa slávil r. 1965 na Havaji). Chce byť odpoveďou na prejav štedrosti a dobra, ktorého je vo svete stále veľmi veľa. Chvála Bohu! Aby štedrosť nezostala nepovšimnutá, treba nám ďakovať nielen 21. septembra, ale každý deň, v každom čase. Hovorí sa, že štedrosť a vďačnosť sú čnosti, ktoré sa stretnú až v nebi. Čo nie je určite správne. Uvedomujeme si, že aj my sa máme v tomto smere čo zlepšovať.

A hneď to i skúsime. Za tohoročnú rôznorodú, akúkoľvek a opakujúcu pomoc vám každý z mníchov vyjadruje rôznorodé a úprimné ďakujem.

Bud pozdravené, milostivé Dieťa, vznešený Boh, Knieža pokoja, Svetlo národov, túžobne očakávaný Spasiteľ. Príď do našich srdiec, osvieť temnotu našej mysle, spravuj všetky hnutia nášho srdca, panuj a kraluj v nás, veď ty si náš Pán a náš Kráľ.

شكراً (arabsky) תודה (hebrejsky) Thank you (anglicky) Дякую (ukrajinsky) Dziękuję (poľsky) Aitäh (estónsky)
Спасибо (rusky) Kiitos (fínsky) **Ďakujem** (japonsky) ありがとう
Köszönöm (maďarsky) Danke (nemecky) Děkuji (česky) धन्यवाद (hindycky) Merci (francúzsky) Ευχαριστώ (grécky)
Gratias (latinsky) Grazie (taliansky)

TEN, KTORÝ SÝTI ĽUDSTVO

Prví, ktorí prijali správu o narodení Mešiasa, nie sú mocní tohto sveta, ale jednoduchí pastieri. Ožiarila ich Pánova sláva (porov. Lk 2,9). Spojenie „Pánova sláva“ bývalo vo všeobecnosti späté s Jeruzalemským chrámom, kde sa zjavovala prítomnosť Boha (porov. 1 Kr 8,11; 2 Krn 7,1). Teraz je táto sláva z chrámu „prenesená“ na okraj spoločnosti, medzi chudobných.

Pastierov sa spočiatku zmocnil veľký strach (porov. Lk 2,9), ktorý sa postupne zmenil na veľkú radosť (porov. v. 10). Anjel im totiž zvestuje radostnú správu: „Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán“ (v. 11). Pre koho platí „vám“? Len pastierom, alebo aj nám všetkým? Taliansky preklad textu znie zaujímavo: „Dnes bol pre vás narodený“, čo je oveľa osobnejšie. Pre vás: pre mňa, pre teba, pre nás všetkých sa narodil Spasiteľ.

Kým narodenie Jána Krstiteľa je sprevádzané radosťou, pokojom, rodinnou a priateľskou atmosférou susedov

a príbuzných (porov. v. 1,58), Ježiš sa narodil v chudobe, v podmienkach, ktoré možno definovať ako nevyhovujúce, riskantné, ba až nebezpečné. Nebolo pre nich miesta v hostinci (porov. v. 2,7). Po narodení ho Mária zavinula do plienok a uložila do jasiel (porov. v. 7). Koná prirodzené materské úlohy: zavinúť dieťa do plienok a položiť do jasiel.

Ježiš je uložený dvakrát: najprv do jasiel (porov. v. 2,7.12.16), potom do hrobu (porov. v. 23,53.55). Aj postavu Jozefa vnímame dvakrát: jeden Jozef je prítomný pri vkladaní do jasiel (porov. v. 2,4-7), druhý Jozef (Arimatejský) je prítomný pri vkladaní do hrobu (porov. v. 23,50-51).

Novonarodené dieťa je uložené v jasliach (doslova v krmidle). Jasle (krmidlo pre zvieratá) sa stávajú miestom pre toho, ktorý bude sýtiť celé ľudstvo. Prvý hriech v raji spočíval v jedení zakázaného ovocia (porov. Gn 2,17; 3,6). Teraz nie je zakázané jesť. Práve naopak, je prikázané sýtiť sa chlebom (tým, ktorý sa nachádza v krmidle). V krmidle sa nachádza ten, ktorý sa má stať pokrmom pre ľudí. Nachádzame sa v Betleheme, čo doslova znamená „dom chleba“. Ježiš sám neskôr o sebe vyhlási: „Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť“ (Jn 6,35).

HVIEZDA NÁDEJE

ožiar svojím jasom

betlehemy našich srdc

a Slovo zrodí sa v nás.

On pretvorí svojou krásou

temnú noc na jasný deň

VENI EMMANUEL

Sr. Gabriela, OCD

ThDr. Ľubomír Majtán, PhD.

Počas tohoročných slávností v našom kláštore zazneli i tieto slová vybrané z príhovorov:

Z KÁZNÍ

Evanjelista Matúš znamená, že čo je **ľuďom nemožné**, to je ešte **vždy možné Bohu**, najmä vtedy, ak sme opustili všetko a išli za ním. Boh je všemohúci! Peter slovným spojením „opustili všetko“ vyjadruje ako zanechali rodiny, vzťahy, prácu..., čo určite nie sú zanedbateľné maličkosti. Ak niečo dobrovoľne opustíme, oslobodzuje nás to a uvoľňuje v nás priestor aj čas, ktoré môžeme venovať Bohu alebo ľuďom. Nebojme sa opustiť to, čo nám prekáža, zbytočne nás zafážuje. Z vlastnej vôle to môžeme urobiť skôr, než nám to raz samo vypadne z ruky. Boh sám uschopní človeka k nemožnému. Dá mu mnohonásobnú odmenu a daruje večný život. Máme skúsenosť, že štedrým a veľkodušným sa všetko bohato vracia, kým lakomým vždy niečo chýba. Kristus neprichádza preto, aby nás o niečo ukrátil, ale aby nám otvoril priestory pre nové šťastie, novú úroveň života a lásky.

Otec biskup Tomáš Galis na slávnosť sv. Benedikta

Hlavným celebrantom našej slávnosti Premenenia Pána bol Mons. Marek Forgáč, pomocný biskup Košickej diecézy. Priblížil Mojžiša a Eliáša, ktorí sa na vrchu Tábor zjavili po boku Ježiša. Mojžiš, ako vieme, nevošiel do prisľúbenej zeme. Obyčajne sa to vysvetľuje tým, že to bol určitý trest za jeho nevieru. Vždy ma trápil koniec Mojžišovho života. Vyviedol ľud z otroctva, prihovárал sa zaň u Pána, niekedy priam tlmil Boží hnev voči Izraelitom a nakoniec bol prísne potrestaný za chvíľu slabosti? Otec biskup podal nasledovné vysvetlenie. Mojžiš nevošiel do Kanaánu preto, že to už **nepotreboval**. Už nemusel pozeráť na splnenie Božieho prisľubenia, keďže veľakrát prežil stretnutie s Bohom z tváre do tváre, teda zažil oveľa viac ako vstup do zaslúbenej krajiny. Vďaka tomu je Mojžiš ozajstným svedkom Ježišovho premenenia, lebo aj jeho vlastná tvár - tak ako Ježišova - žiarila pri stretnutí s Bohom ako slnko.

Pohľad o. Jakuba na slová z kázne o. biskupa Mareka Forgáča

Vypočutý úryvok z Evanjelia sv. Jána je známy ako **vyčistenie chrámu**. Chápe sa ako text o Kristovom spravodlivom hneve, to však nie je podstatou. Kristus svojimi slovami upozorňuje na koniec **obetného systému**, ktorý bol neoddeliteľnou súčasťou uctievania. Boh bol **oslávnený a uctievaný** v chráme prostredníctvom rituálnych obetí, čo **v Kristovi končí; obetuje seba samého**.

Zvolenský dekan vdp. Jozef Kraus na výročie posviacky chrámu

OBETOVANIE

Nedávno sa ma priateľ, ktorého si veľmi vážim, opýtal, čo je na človeku najcennejšie. Nevie... Kladiem si ale otázku, nakoľko sme ešte schopní obetovať sa pre druhých. Uškodíť sebe, ubrať sebe, aby iný človek neutrpel.

Na diaľnici na Záhorí havaroval maďarský autobus. Vrazil do kamióna pred sebou. Šepká sa o tom, že vedľa sediaci náhradný vodič strhol volant kolegovi. V okamihu stihol zmeniť os nárazu, zachránil aspoň ľavú stranu autobusu. Jeden z nich zomrel. Nie ten vodič, ktorý sedel za volantom, ale ten, ktorý zachraňoval.

Nádherne literárne dielo, severská rodová trilógia Večne spievajú lesy aj o tomto rozpráva. O tom, čo je na človeku cenné.

Členovia nórskeho rodu Björndalovcov v rokoch 1760 až 1830 zažívajú úctu, úspech a rodinné tragédie, ktoré ich zrá-

žajú na kolená. Ich životy sú o práci a vzdore, o medziľudských vzťahoch, o obchodovaní a finančnom zabezpečení, o láske, viere v Boha a skúsenosti so smrťou. Na konci si azda každý z nich kladie otázku, čo je zmyslom?

Okrem toho, že román je literárnou perlou, názov jeho tretej časti už nenecháva na pochybách: Niet inej cesty. Pri čítaní záverečných kapitol je veta dokončená: Niet inej cesty, okrem Krista. Mladý Dag, pán Björndalu a dedič skúšaného rodu, zahynie pri záchrane dedinského chlapca. Jeho gesto lásky je dozretím celého rodového príbehu. Keď milujúcej manželke Adelhaide prídu povedať čo sa stalo, pochopí, že Dagova smrť bola obetou, obdivuhodným rozhodnutím jej manžela.

Toto sú silné, veľké príbehy. Ja by som si ale priała, aby sme sa vedeli obetovať v malom. Vctiť sa do druhého človeka iba preto, že je tiež človek. Len v obyčajnom našom každodennom živote. Čím by bol človek, keby stratil túto vznešenú schopnosť?

Zuzana Vrfová

Z KÁZNE O. BLAŽEJA

Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš?

Keď Abrahám so synom Izákom vystupovali na vrch Morja, Izák sa opýtal otca: „Drevo a oheň na zápalnú obeť je tu, kde však je baránok na zápalnú obeť?“ (Gn 22,7). Často-krát ani my nemáme drevo na obeť pre Pána, a tak podľa prikázania Ježiša nevyfahujeme triesku z oka svojho brata, však z toho žiaden oheň nebude, ale vyťahujeme brvno z vlastného oka, a budeme mať dostatok dreva na to, aby sme zložili Bohu zápalnú obeť (porov. Mt 7,3-5).

spracoval o. Jakub

POHĽAD MORÁLNEHO TEOLÓGA

Od Nedele Krista Kráľa po I. adventnú nedeľu každoročne máme duchovné cvičenia. Tohoročné exercície nám dával moralista Marek Krošlák. Učil na Teologickej fakulte v Bratislave a v Televízii LUX vysvetľoval Katechizmus Katolíckej cirkvi. Liturgia ako privilegované miesto pre formovanie svedomia človeka. Položili sme mu nasledujúcu otázku. Prečo je formovanie svedomia dôležité?

Liturgia ako privilegované miesto pre formáciu svedomia. Prečo?

Formácia svedomia ako subjektívnej normy mravnosti ľudskej osoby patrí k najdôležitejším úlohám každého veriaceho človeka. Vyplýva to už zo samotnej povahy svedomia, ktoré je „najs krytejším jadrom a svätynou človeka, kde je sám s Bohom, ktorého hlas sa ozýva v jeho vnútri. Človek pomocou svedomia obdívuhodným spôsobom poznáva zákon, ktorý nachádza svoje naplnenie v láske k Bohu a bližnému“ (Gaudium et spes 16). Tento Boží hlas „ho neprestajne vyzýva, aby miloval a konal dobro a vyhýbal sa zlu“. V konkrétnostiach každodenného života býva často náročné spoznať, čo je skutočným dobrom a potom aj toto dobro uskutočňovať, pretože na jednej strane má každá ľudská osoba svoju dôstojnosť, ktorá vyplýva zo skutočnosti, že sme stvorení na Boží obraz, ale zároveň sme hlboko ranení dedičným a osobným hriechom. (porov. KKK 385 – 421). Svätý Ján Pavol II. v encyklike *Veritatis splendor*, odvolávajúc sa na slová Pána Ježiša, zdôraznil výzvu na „formovanie svedomia, aby stále bolo predmetom obrátenia k pravde

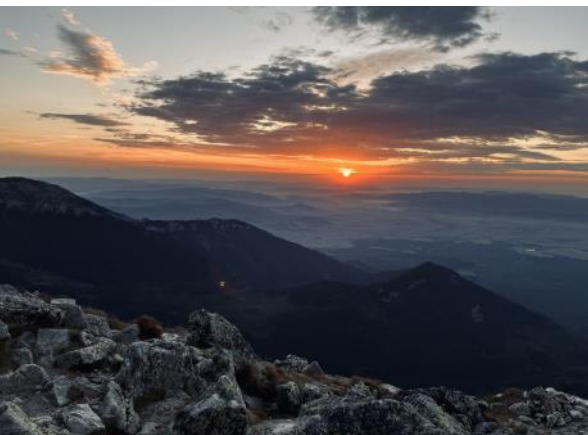
a dobro. Podobnými slovami nás vyzýva apoštol Pavol, aby sme sa nepripodobňovali tomuto svetu, ale aby sme sa premenili a obnovili si myseľ“ (Rim 12,2; VS 64).

Liturgia Cirkvi vychádza v ústrety tejto základnej a podstatnej požiadavke, pretože v sebe zahŕňa podstatné prvky pre správnu formáciu svedomia veriaceho človeka. V súlade s Božím slovom nám pomáha slovami, gestami a celou svojou štruktúrou poznávať v prvom rade Pána Boha tak, ako sa nám chcel zjaviť a dať sa nám poznať; ďalej morálne dobro, ktoré sme pozvaní uskutočňovať, pretože korešponduje s našou dôstojnosťou a zároveň je Božou vôľou v našom živote; a liturgia Cirkvi nám zároveň sprostredkuje milosť na poznanie a uskutočňovanie morálneho dobra, čo je najlepším prostriedkom pre autentické formovanie nášho svedomia.

VÝCHOD SLNKA

V rozhovore novinára Luigiho Accatoliho s priorom Kartúzy Serra San Bruno sa uvádza príbeh: *Žiak sa pýta svojho duchovného vodcu: „Čo mám robiť, aby som dosiahol dokonalosť?“ On na to: „Asi tolko,*

ako môžeš urobiť, aby zajtra vyšlo slnko.“ Žiak po chvíli zamyslenia povie: „Na čo sú potom všetky náboženské praktiky, ktoré mi kážeš robiť?“ A učiteľ pokojne povie: „Aby si nespal, keď vychádza slnko.“ Nie my dávame slnku vychádzať, ale mali by sme bdieť, aby sme videli jeho východ. Nie my si privolávame milosť, ktorá prichádza od Pána, ale nemali by sme spať, keď nám ju pošle (Luigi Accatoli, Jacques Dupont OCart, Čas venovaný Bohu str. 102).

Inšpiráciou duchovnej aktivity nasledovania Krista je aj aktivita každodenného života. Chceli sme si „naživo“ pripomenúť, čo znamená nespáť, keď vychádza slnko. Vybrali sme sa s o. Igorom a vdp. Dávi-

dom Sklárčikom na Svišfovku. Byť bdely, keď vychádza slnko, znamená aj byť na mieste včas. Putovali sme teda za tmy s čelovkami na hlavách. Každý krok sprevádzala primeraná námaha zo stúpania. K námahe sa pripojila opatrnosť, aby sme „nešlapli vedľa“, ale aj rešpekt a úcta k Bohu, k jeho dielu, i ľuďom, ktorí vybuodovali chodníky a vybavili ich značkami. Po únavnom výstupe sa žiadalo primknúť oči, ale bdelosť si vyžadovala čakať bez oddychu vystavení vetru a prebúdžajúceho sa hmyzu. Stalo to však za ten okamih. Úžasná krása, jemný dotyk Boha, ničím a nikým nerušení sme žalmami ranných chvál ospevovali Všemohúceho.

o. Vladimír

KAMENŤ

NEŠTASTNÍK oň zakopol.

NÁSILNÍK ho použil ako zbraň.

STAVBÁR ho použil na stavbu domu.

SKAUT si naň sadol.

DÁVID ním zabil Goliáša.

DEŤOM poslúžil ako hračka.

MICHELANGELO z neho vytesal sochu.

...rozdiel nebol v kameni, ale v postoji ľudí.

Neexistuje kameň na našej ceste, ktorý by sme nemohli použiť pre svoj osobný rast...

ABY STE SA NEOCITLI V BOJI PROTI BOHU!

To sú slová farizeja a učiteľa zákona Gamaliela, ktorého si vážil všetok ľud (porov. Sk 5,34-39). Prichádzajú mi na myseľ, keď počúvam hanlivé a nenávistné vyjadrenia voči migrantom. Negatívne postoje, ktoré vychádzajú len z odlišnosti farby pleti, inej národnej či etnickej skupiny, odlišného náboženstva, sú pre kresťana neprijateľné. Stačí zbežný pohľad do histórie ľudstva a najmä pohľad nás kresťanov do dejín spásy a zistíme, že v histórii ľudstva bol fenomén migrácie jeho členov stále prítomný.

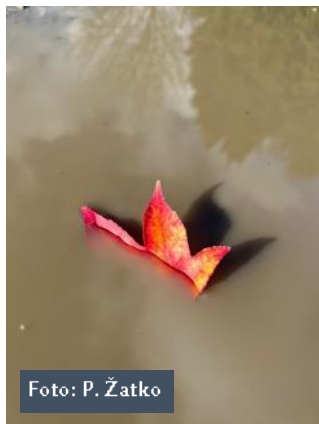

Foto: P. Žatko

V Biblii nachádzame aj zmysel takýchto pohybov. Abram poslúchol Boží hlas a odišiel zo svojej krajiny do cudzej zeme s Božím prisľúbením, že sa stane otcom „veľkého národa“. Jakub zostúpil (za synom Jozefom) v malom počte do Egypta a tam býval; vzrástol na veľký, silný a početný národ. Ťažké skúšky migrácií či

nútených deportácií v dejinách vyvoleného národa sú zásadnou skúsenosťou vzhľadom na spásu všetkých národov a tiež uistením, že dôverovať Bohu i v tých najťažších a najtemnejších chvíľach svojich dejín sa oplatí. Preto sa už Starý zákon usiluje dať rovnaké nariadenie vo vzťahu k cudzincovi prebývajúcemu v krajine ako voči „príslušníkom svojho ľudu“, a to „Milujte ho ako seba!“ (Lv 19,34). Sv. Pavol dobre pochopil, čo je cieľom evanjelia – dobrej zvesti, preto môže zvolať: „Potom už niet Gréka ani

Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného“ (Kol 3,11). Kristus totiž „zbúral medzi nimi múr rozdelenia“ (Ef 2,14).

Súčasný jav migrácií môžeme považovať za veľmi dôležité „znamenie čias“, za výzvu, ktorú máme rozpoznať a uskutočňovať pri budovaní obnoveného ľudstva a pri ohlasovaní evanjelia pokoja. Išf s nenávisťou proti migrantom, znamená vlastne viesť boj proti Bohu, a to je už boj vopred prehratý.

o. františek

Poznámka: Ucelenú nauku Cirkvi k migrácií v súčasnej dobe nájdete v inštrukcii Kristova láska k migrantom, ktorú vydal SSV v Trnave 2010

Z HISTÓRIE

IDEME STAVAŤ!

Bacúrov sa stal pre nás pritešný. Bratia, ktorí absolvovali v Tynči noviciát, sa postupne pridávali k našej komunite, a tak sa jej skromné priestory rýchlo zaplňali. Rovnako rástol aj záujem hostí o pobyt. Pán nám dal takto impulz, aby sme sa stali nástrojmi v jeho rukách v tomto diele.

Pozemok už bol, ale veľmi dôležité boli projekty. Keď sme o tom ešte v Tynči snívali, dozvedeli sme sa, že v postkomunistických krajinách chýbajú skúsenosti so sakrálnou architektúrou. Napriek tomu, že už bolo vybudovaných veľa nových kostolov, projekt kláštora bol veľkou výzvou, pretože zvlášť klauzúrnych kláštorov sa budovalo skromne. Našťastie sa tejto práce ujal ateliér Gam – konkrétne manželia Ing. arch. Marián Goč a Ing. arch. Anna Gočová. Veľa sme diskutovali o funkčnosti jednotlivých priestorov. Vždy nás pozorne počúvali a našim požiadavkám dávali konkrétnu architektonickú podobu. Našli sme v nich nielen naslovovaných odborníkov, ale aj priateľov. Dnes sa nás pýtajú na mená architektov,

ktorí dokázali domyslieť mnohé detaily, takže sa vždy tešíme, keď kláštora dávajú prívlastky „skvost“, „drahokam“...

Vyskúšali sme si aj inžiniering. Sami sme chodili po úradoch a vybavovali potrebné povolenia k stavbe. Aj dnes po rokoch priznávam, že to bola náročná práca, ale našťastie nás bolo viac, a keď sa jeden unavil, štafetu prevzal ďalší. Takto sme spoločnými silami dosiahli vytúžené stavebné povolenie.

A čo financie? Pamätám si, ako jeden benediktinsky ekonóm z Rakúska povedal, že nemôžeme začať skôr, kým nemáme aspoň 50 % z rozpočtových nákladov. Nevieť povedať, koľko sme mali – 1 %? Našťastie spomínaný mních dodal: „Alebo máte vieru ako rehoľné sestry, ktoré začínajú bez primeranej sumy.“ Vtedy sme si povedali: „A čo my sme horšie ako rehoľné sestry?“ A začali sme. Mnohé organizácie, ktoré finančne podporovali rôzne cirkevné projekty na Slovensku, už svoju pozornosť upriamili viac na východ. Vraj my už pomoc tak nutne nepotrebujeme. Boh nám chcel ukázať, že on veľké diela dokáže budovať aj z „vdovíných grošov“, ktoré, podávané z lásky, majú väčšiu cenu, ako

veľké dary bohatých bez lásky. Našfastie bolo medzi nami aj veľa solventných ľudí s láskou. Takto rástlo Božie dielo na pozemku v Sampore, ktorý nám posvätil o. biskup Mons. Rudolf Baláž v júni 2006 za účasti mnohých veriacich. Vyvápnené obrisy budúcich kláštorných budov sa strácali v tráve, ale v našich predstavách sa už dvíhali múry pokryté strechami. Otec biskup pritom povedal: „O tri roky kláštrot posvätime.“ Boli to prorocké slová, ktoré sa takmer naplnili. V októbri sa do oddýchnutej zeme zahryzli bagre a už to šlo, každý deň niečo nové.

Opakovali sme si neustále slová žalmu: „Ak Pán nestavia dom, márne sa namáhajú tí, čo ho stavajú...“ A Pán nás neustále presviedčal o tom, že si stavia dom na „Kňazovom hrbe“ – tak sa totiž volá miesto, kde sme začali budovať kláštrot.

o. Vladimír

NA POČIATKU BOLO SLOVO

Sú Vianoce. Stromček je vyzdobený a svieti. Darčeky sú rozdané. Koledníci už možno boli alebo ešte len prídu, aby zaspievali svoje melodické spevy na oslavu narodenia Ježiša. Aj my sme si už navzájom vinšovali, povedali, či napísali staršie alebo aj nové originálne prania. Všetko je v zabehnutých kolajach.

A možno sme do svojich zabehnutých kolají položili aj Jeho. Toho, ktorý prišiel, aby nás vykoľajil z našich bied. Keďže je Slovom, ktoré sa stalo telom, chce sa nám prihovárať. A je na nás, či mu to dovolíme. Či si nájdeme chvíľku ticha. Či veríme, že hoci očami vidíme bábätko v jasliach, ten, ktorý prišiel, nechce byť ani uspatý, ani nemý, ani umlčaný. Naopak, chce sa nám láskavo prihovoriť, lebo jeho slovo je Život. Jeho slovo tvorí život. Tvoj, môj, každého. Dovoľme mu teda, Slovu, ktoré je od počiatku, prehovárať k nám...

Dominik Markoš, farár v Sliači

Emanuel Ježiš

Empatiu zjavil
Mne, tebe i svetu.
A dama obnovil,
Nadvíhol ho k vzletu!

Úžas vzbudil v srdci
Eviných potomkov.
Ladne jak mudrci
Jasanie odomkol.

Ešte jedno pridala -
Život všetkým večný.
Iných sebou odial,
Šat náš nekonečný.

Blažej Štrba

DUCHOVNÉ POVOLANIA ZO SAMPORA

Sampor – jedna z tých dediniek, ktorá počas stredoveku dokázala svoju životaschopnosť aj napriek viacerým epidemickým vlnám a nechceným vojenským „návštevám“. Malá obec zasadená do Zvolenskej kotliny, ležiaca pod dvoma týčiacimi sa kopcami, ktoré už tisíce rokov nehybne sledujú človeka a jeho plynníci svet. Osada Sampor iste nebola v dávnych časoch neznámou usadlosťou. Cez dedinu viedlo dôležité poštové spojenie i kráľovská cesta, ktorá prechádzala do susednej obce nazývanej Zolná (v súčasnosti priradená do Zvolena). Táto cesta dnes predstavuje len poľnú prašnú cestu vyjazdenú poľnohospodárskymi strojmi.

Jednou zo zaujímavých a povzbudivých informácií z dejín Sampora, na ktorú som natrafil pri bádani v archívoch, je aj informácia o duchovných povolaniach. Čuduj sa svete, ale aj taká malá dedinka akou je Sampor, mala a má duchovné povolania, lebo „vietor vanie, kam chce“ (Jn 3,8).

Zo starých katalógov a zborníkov sa dozvedám, že v Sampore sa koncom 16. storočia v evanjelickej rodine Zobrovských narodil syn, ktorému dali pri krste meno Vojtech. Keď dospel do zrelého veku,

opustil rodinu i dedinu, aby mohol ísť na ďaleké štúdiá teológie. Vojtech bol po nadobudnutí potrebného vzdelania vysvätený za evanjelického kňaza. Po návrate do rodného kraja odchádza pôsobiť do dnešných východoslovenských obcí pri Prešove, Bardejove, Svidníku a neskôr i pri Michalovciach.

Našiel som aj druhého Samporčana, ktorý sa vybral na dráhu zasväteného života, bol to Gregor Ravančák. O Gregorovi vieme len toľko, že 15. augusta 1673 odchádza z domova, aby mohol vstúpiť do Rádu sv. Pavla, prvého pustovníka, nazývaného aj pavlíni. Noviciát trval do 2. septembra nasledujúceho roku.

Ukončením noviciátu skladá azda prvé, resp. časné sľuby. Je možné, že noviciát a štúdiá absolvoval mimo Ostrihomskej arcidiecézy, a to v Čenstochovej. Dodnes tu majú pavlíni kláštor. V čase Gregorovho vstupu do noviciátu stál na čele Ostrihomskej arcidiecézy Slováč, arcibiskup Juraj Selepeční a generálnym predstaviteľom pavlínov v Uhorsku bol rovnako Slováč, páter Ján Kéri. V akom archidiakonáte pôsobil Gregor, nevieme. Zaujímavosťou je, že hoci sa narodil v Sampore, bol chorvátskej národnosti.

O niečo vyše 300 rokov prichádza ďalšie duchovné povolanie, a to z rodiny Gondášovcov, ktorých predkovia sa do Sampora prisťahovali v 20. storočí od Detvy. V Jubilejnom roku 2000 zacítila Božie volanie Miriam, dcéra Juraja a Anny. Hnaná túžbou po Bohu odišla z malej dedinky do Večného mesta Rím, v ktorom našla svoje povolanie u klauzurovaných dominikánok na hore Monte Mario v Kláštore Ruženovej Panny Márie.

Pekným svedectvom zanechania umeleckej kariéry nadaného hudobníka je mladý muž Ján Sedlický, ktorý síce nie je rodákom zo Sampora, ale od roku 1989 do Sampora častokrát prichádzal, keďže tu má jeho rodina chatu a posledné roky už aj plnohodnotne obývateľný rodinný dom. S Jánom, toho času študentom teológie, máme čulý kontakt cez jeho matku Lubicu, ktorá býva v Sampore a je našou benediktínskou oblátkou. Brat Ján odišiel zo Sampora do Ríma v roku 2018, aby

v talianskej komunite v Inštitúte vteľneného Slova zasvätil svoj život Bohu.

Za vyše 700-ročnej existencie najskôr majera, osady a neskôr dediny tu iste žilo mnoho dobrých a poctivých ľudí, rovnako ako aj inde, napr. i u vás. Možno boli aj ďalšie duchovné povolania z našej dediny, o ktorých sa na tejto zemi už nikdy nedozvieme, ale to uvidíme, ak uvidíme Otca z tváre do tváre.

Pre obec i Cirkev je vždy veľkým „duchovným prínosom“, ak má rehoľné alebo kňazské povolania. Modlime sa a prosme Pána Boha, aby aj dnes, v tak „bezduchovnej“ dobe vychádzali z temnot chlapci a dievčatá, ktoré svoj život radikálne zasvätia svojmu Otcovi na nebesiach. Aby naše mestá neboli „mestami duchov“, ale duchovných nasledovníkov Krista.

br. Svorad Mária

NOVÁ TVÁR

Ahoj!

V materskom kláštore mi dali meno Arsenius. Mám 45 rokov a pochádzam zo severnej Moravy. Pred vstupom do rehole som pracoval v nemocnici ako ošetrovateľ. Mojmým snom – túžbou bolo stať sa mníchom, ale na to, aby som sa mohol vydať na túto cestu, som musel čakať na vhodnú chvíľu. Vstúpil som do benediktínskeho kláštora v Rajhrade v Česku, kde som absolvoval ročnú kandidatúru. Nie sme veľká komunita, nemáme magistra, a preto sa môj predstavený dohodol s priorom zo Sampora o. Vladimírom, že formáciu kánonického ročného noviciátu prežijem v Sampore. Od 3. 10. 2023 som začal kánonickú formáciu v Sampore.

Prosím o modlitby, aby som dobre využil tento milostivý čas.

br. Arsenius

POSTULANT

Mám 25 rokov. Pochádzam z podtatranskej dedinky Vrbov. V detstve sme spolu s dvoma bratmi často hrávali futbal a iné športy, ktoré nám popri štúdiu a práci vyplňali voľný čas. Po skončení Strednej odbornej školy technickej v Poprade som pracoval ako zámočník a posledný rok som pracoval na hospodárskom dvore. Práca s poľnohospodárskou technikou ma veľmi bavila už ako chlapca, takže sa mi splnil detský sen.

Koncom roka 2020 sa u mňa niečo zmenilo, alebo skôr Boh sa ma dotkol a začal ma stále viac priťahovať k sebe. Začal som pravidelne navštevovať kostol, pravidelne sa modliť a aj pýtať, čo ďalej. Až v polovici roka 2022 som sa začal zaujímať, alebo skôr počúvať Boží hlas, ktorý ma volal. A tak som na internete natrafil na benediktínov. Zaujala ma ich spiritualita a život v spoločenstve. Neváhal som, vstúpil som do tohto kláštora a verím, že takto budem môcť slúžiť Bohu, bratom v spoločenstve a ľuďom, ktorí k nám zavítajú.

br. Ján (vstúpil 9. júna 2023)

OBLIEČKA

Otec prior Vladimír v kapitulári počas obradu obliečky bratovi Dávidovi Márii povedal aj tieto slová: *Skúšku „hľadania Boha“ si pod vedením otca magistra Igora zvládol. To, že stojíš tu pred nami, znamená, že chceš pokračovať v mnišskom živote. K tomu treba:*

1. **trpezlivosť.** *Dnešná doba je časom povrchnosti, ak chceš uskutočniť niečo dobré, zapamätaj si, že na to treba roky, trpezlivosť a pokoru;*
2. **trpieť.** *Nemáme vyhľadávať mimoriadne skutky obety, ale prijímať utrpenie každodenného života. Bozk lásky od Krista môžeme získať vtedy, keď počítame na svojej tvári pichnutie trňov z jeho koruny;*
3. **rovnováhu a radosť.** *Nenavrhuje Bohu prostriedky na ceste k svätosti, čakaj, ktoré ti pošle a prijímaj ich také, aké sú.*

(Brat Dávid Mária započal noviciát 25. novembra 2023.)

Z radostných udalostí

Viaceré udalosti v tomto roku dali príležitosť na stretnutia bratov a sestier z viacerých kláštorov. V septembri bol br. Bruno z břevnovského kláštora v Prahe vysvätený za kňaza, na tejto slávnosti boli prítomní aj o. Jakub a br. Peter. Stretli sa tam s bratmi s Rajhradu z Moravy, Čokavaca z Chorvátska a Göttweigu z Rakúska. V poslednom septembrovom týždni bola v poľskom benediktínskom kláštore v Lubini kanonická vizitácia. Vizitáciu viedli o. Bernhard Alter, bývalý

Z UDALOSTÍ

opát kláštora na Sione v Jeruzaleme a náš otec prior Vladimír. Začiatkom októbra sa v našom kláštore uskutočnilo stretnutie predstavených poľskej benediktínskej rodiny. Prítomné boli i sestry z Ľvova a Žytomiera. Kňazskej vysviacky br. Antoniego (28. 10.) z Tynca sa zúčastnili i o. Jakub a o. Damián. Svätiteľom bol kardinál Gerhard Müller. Bola to príležitosť na stretnutie s mníchmi nielen z Krakowa, ale i z Biskupowa a Starego Krakowa. Vďaka takýmto udalostiam máme možnosť stretávať sa navzájom a udržiavať ako medzi bratmi, tak aj medzi kláštormi bratské vzťahy. Teda aj takýmto spôsobom sme si navzájom znamením budúceho života.

o. Jakub

Smutné udalosti

V tomto roku boli v našom kostole prvýkrát pohrebné obrady. Vo veku 86 rokov zomrela 7. 5. Anička Gondášová, manželka nášho kostolníka Jurka Gondáša. V príkladnej manželskej láske a vernosti žili spolu 65 rokov. Viac ako 13 rokov sme boli svedkami toho, ako

sa mali vzájomne radi. Len o niekoľko týždňov neskôr (16. 8.) umrela vo veku 70 rokov Olena, manželka Vasila Petroviča Pavlenka, ktorí migrovali pred inváziou ruských vojsk a už poldruha roka bývajú v našom kláštore. Aj to sa stáva, že človek zomrie mimo svojej vlasti.

R. I. P.

FOTOGALÉRIA

Nový refektár už slúži

Br. Dominika možno popri štúdiu nájsť aj v kuchyni

O. Blažej pri dozbere zemiakov

Deti počas návštevy kláštora veľmi radi pomáhajú na živočišnej farme s prípravou potravy pre zvieratá

O. Jakub s trvalými diakonmi, ktorí si u nás rok po vysviacke vykonali duchovné cvičenia

Br. Ladislav Mária pri starostlivosti o náradie

Príprava zákuskov je doménou o. Igora

Kvôli prácam na úprave potôčika sa ihrisko zmenilo na odkladisko zeminy

Rajská záhrada pred nástupom zimy

V kamennej záhrade ostali po vyčistení bludné kamene... ✓

Na návšteve v organárskej dielni v Žiline

... a spolu s parkoviskom čakajú na príchod zelene

Na adventnom víkendě s Bibliou v dome Xaver Badin (8. - 10. 12. 2023) bola predstavená ikona Judita a Mária.

JUDITA A MÁRIA

Starozákonná Judita ako predobraz Panny Márie je názov, ktorý dala obrazu vľavo jeho autorka, známa akad. mal. Darina Gladišová. Namaľovala ho v r. 2023 na podnet biblickej knihy *Judita* a od počiatku vnímala Nepoškvrnenú ako jednotiaci kľúč celého diela.

Malba predstavuje dve ženy – biblickú Juditu a Ježišovu matku Máriu, na pozadí hory Sinaj, črtajúcej sa v dialke a predznamenávajúcej starozákonné dejinné momenty Božieho zjavenia. Spája ich *tau*, ktoré vo františkánskej tradícii symbolizuje aj obrátenie.

Naspedku, akoby až v podsvetí, sú **symboly smrti** a ukončenej nepravosti. Holofernesova odfatá hlava nevyniká, lebo Boh nenechá vládnuť tyranov. Meč, ktorým Judita odfatá hlavu, je pod ňou, tiež už akoby nečinný. Pod Máriou sú dva prvotné symboly pádu človeka, jablko a had, opäť oba už neúčinné, lebo Mária dôverou v Boha odstavila lesť smrti.

Trochu vyššie od zeme na okrajoch malby sú dva kľúčové **symboly** Božieho zjavenia. Vľavo je Mojžišov krik, kde Boh zjavil záchranný plán. Boží plameň akoby prenikal do Judity, záchrankyne. Vpravo za Máriou je vinič života, ktorý zjavuje, že všetci sme ratolesti a Mária nás učí, ako zostať v napojení na Ježiša.

Viacvýznamovosť **stredovej symboliky** dovoľuje rozpoznať niekoľko starozákonných predobrazov s ich naplnením. Začneme zospodu, kde je **Baránok**, zabitý – pripomína Ježišovu odovzdanosť. Jeho rana symbolizuje Ježišov bok, z ktorého

pramení všetok život, a teda aj na žrdi, z ktorej bude kríž spásy.

Had na žrdi pripomína hada, ktorého vyzdvihol Mojžiš na púšti. Podobne vyzdvihnutý bol aj Ježiš, aby ktokoľvek, kto na neho pozrie, mohol byť zachránený. Obraz **krídel** je starozákonným symbolom Božej ochrany, ale pre kresťanov pripomína viac Ducha Svätého, Darcu. Dar **manny**, ktorý živil putujúcich po púšti, sa zmenil na **chlieb života**, ktorý živi kresťanov, ako vidieť z hostie na Máriinej dlani.

Venujme ešte pozornosť **Judite a Márii**, ktoré sa harmonicky dopĺňajú. Krásna Judita, ktorá dôverovala Bohu viac ako všetci jej súkmeňovci, sa stala predobrazom Márie, ktorá je vzorom počúvania Slova. Juditu nazvali „radosťou Izraela“ a „požehnanou ženou“, kým Máriu „požehnanou medzi ženami“ a „blessed, lebo uverila“. V Márii si Slovo urobilo prýbytok, nosila v lone Darcu života. Slovo sa telom stalo a podľa gréckeho *eskénósen* „stanovalo“ (Jn 1,14) medzi nami, a tak možno vnímať Máriu ako stan Boha. Judita bývala sama vo svojom stane (vľavo za ňou) a v ňom sa k nej priblížilo Božie slovo. Dve ženy spája aj pohyb: Judita je v tanci, Mária je priľahovaná nahor k IHS.

A ešte jedno z mnohých spojení medzi dvomi ženami – ich oči. Juditin vľúdny pohľad nás pozýva k dialógu s ňou. Ako by chcela povedať „učte sa od blahoslavennej Márie“, ktorá dôverne upiera svoj pohľad na Ježiša. Dva pohľady vďaka príkladu dvoch svätých žien neopakovateľne spájajú bohatstvo tejto ikony a ostatú trvalým pozvaním do vstupu života s Božím slovom Starého i Nového zákona.

doc. SSD. Blažej Štrba, PhD.

AKO ŽIŤ STAROBU?

- Starnúť so srdcom radostným.
- Odpočívať, aj keby si chcel/a ešte pracovať.
- Mlčať, keď druhí nepotrebujú počúvať tvoje životné múdrosti.
- Vedieť si odoprieť to, čo ňa predtým tešilo.
- Križ niesť poslušne, mlčky.
- Na druhých pozeráť bez závidí.
- Cestou, ktorou ňa vedie Boh, kráčať verne.
- Zložiť ruky do lona a v pokore prijímať pomoc od ľudí, ktorým si predtým pomáhal.
- Slabosti prijať, aj keď chceš byť ešte užitočný pre druhých.
- Pamätaj, že Boh pre teba vybral tú najkrajšiu prácu: Môžeš mať stále zopnuté ruky a na celú zem zvolávať Božie požehnanie.

Foto: P. Žatko

Daj, Pane, všetkým zdravie, aby si osobne mohli vyskúšať tieto rady.

UHLÍKY A VODA

Biblista Mons. Gianfranco Ravasi hovoril zaujímavý príbeh o istom mníchovi, ktorý stretol na svojich cestách starenku menom Caritea. Niesla v rukách dve nádoby. V jednej z nich boli žeravé uhličky a druhá bola plná studenej vody. „Čo s tým chceš robiť?“, opýtal sa jej mních. Na to mu starenka odpovedala: „Ohňom chcem spáliť nebo a vodou zhasiť pekelné plamene.“

„A prečo?“, pýta sa prekvapený mních. Caritea pokojne odpovedala: „Aby už nikto nerobil dobro kvôli nádeji na odmenu a ani sa nevyhýbal zlu zo strachu pred trestom. Nech každý koná všetko jedine z lásky k Bohu.“

V duchu si kladím otázky: „S akou nádobou by sa starenka Caritea približovala ku mne?“ a „Koľko vody či ohňa treba, aby vo mne zostala iba láska?“

MÚDRE SLOVÁ

- Boh dal človeku dve uši a jedni ústa, aby viac počúval a menej hovoril.
- Staroba človeku zhoršuje zrak, ale rozširuje obzor.
- Veci, ktoré umierajú, sú tie, za ktoré sa neumiera.
- Ak láska skonala – ani nezačala.

ROK NIELEN NA ZELENINU

Keď som sa na jar pozeral, aká cibuľa rastie, povedal som si: Je to rok na cibuľu! A naozaj, vyrástla skutočne nádherná. Neskôr pozerajúc na paradajky a na to, koľko majú plodov, musel som povedať: Je to rok na rajčiny! Paradajky sme zbierali aj počas októbra. Medzitým boli vybraté

zemiaky, ktoré mal na starosti brat Pavol, a môj výrok som doplnil: Bol to rok i na zemiaky! Každému prajem takúto úrodu, akú sme mali my, počnajúc senom a končiac čiernou redkovkou... Bol to rok, ako hovorí Biblia: „Nech plesá pole a všetko, čo je na ňom (Ž 95, 12).“

Divajúc sa však z poľa smerom k našej hydínovej farme vrazil som ešte raz: Bol to rok aj na kačice! Nech je za všetko zvelebený Boh a nech štedro odplatí všetkým, ktorí nám pomáhali.

o. Jakub

Námestie husí a kačíc. Škoda, že bez zvuku.

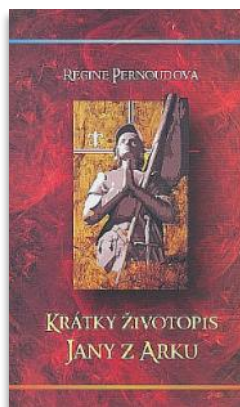
ČO SME NESTIHLI

- pokračovať v oplatení
- dokončiť nové vonkajšie osvetlenie
- doasfaltovať cestu
- dokončiť opravu pustovne
- upraviť brehy potôčika
- dokončiť úpravy Kamennej záhrady aj s prístreškom
- liturgicky zariadiť domácu kaplnku
- začať stavať krížovú cestu v exteriéri kláštora
- pokračovať v prípravách na stavbu kaplnky v Mariánskom údolí
- zmodernizovať celú živočíšnu farmu aj s príslušným dvorom

A dá sa ešte viac pripísať. To sú plány. Budúci rok ukáže, čo z toho splníme.

KRÁTKY ŽIVOTOPIS JANY Z ARKU

Régine Pernoudová (1909 – 1998) – francúzska medievalistka, ktorá počas svojho plodného bádateľského života získala nemalo významných ocenení. Kniha s titulom *Krátky životopis Jany z Arku* (orig. *Petite vie de Jeanne d'Arc*) vyšla prvýkrát

v r. 1990 v Paríži. Kniha textovo krátka, ale obsahovo zaujímavá na fakty a dobové svedectvá.

Panna Orleánska – dievča, ktoré nemalo žiadny šľachtický pôvod, ale bolo šľachtené, neobyčajne odvážne, pokorné a hlboko veriace. Autorka diela v krátkosti opisuje kraj, v ktorom Jana vyrastala, jej obyčajné detstvo na vidieku, ale aj politicko-mocenskú situáciu v komplikovaných časoch Janinho detstva. Na základe preštudovaných stredovekých listín autorka zachytáva začiatky jej slávneho, ale krátkeho verejného účinkovania, návštevy a vyjednávania na kráľovskom dvore či ochotu, resp. neochotu nie príliš spolupracujúceho kráľa Karola.

Jana bola verejne činná len dva roky počas tzv. storočnej vojny, ale ako 17-ročná dosiahla veľké víťazstvá, ktoré zmenili politickú tvár Európy. Rokovala na kráľovskom dvore so šľachticmi a častokrát osobne s francúzskym kráľom Karolom

VII. o zjednotení francúzskeho kráľovstva. Jej viera, bystrosť a výrečnosť jej umožnili presvedčiť kráľa, ako aj francúzskych veliteľov o víťazstve nad Anglickom. Jana bezvýhradne a bez váhania odpovedala na vnútorné hlasy, v ktorých spoznala svätú Katarínu Alexandrijskú, svätú Margitu Antiochijskú a svätého Michala archanjela, ktorí ju utvrďovali a povzbudzovali ku konečnému víťazstvu vlasti.

V jednom boji v r. 1430 bola zajatá Burgundcami – šľachticmi, ktorí boli spriaznení s nepriateľmi Francúzska. Šľachta ju odovzdala „Anglicku“, ktoré ju malo súdiť na základe vymyslených obvinení. Súdiť ju proanglický biskup spolu s 50 prísediacimi sudcami, ktorí ju vyhlásili za hereťičku. 30. mája 1431 bola upálená na hranici vo veku asi 19 rokov. Do posledného dychu mala na perách meno Ježiš. Karol, ktorý bol vďaka Jane korunovaný, ju (z ľahostajnosti) nezachránil.

Po 25 rokoch sa na podnet kráľa Karola VII., ktorý mal osobné výčitky, konal vyšetrovací súd, ktorý mal preskúmať súdny proces a na ktorom vystúpilo 150 svedkov. Nakoniec Janu zbavili obvinení a vyhlásili za mučeníčku. V r. 1909 bola blahorečená a v r. 1920 svätorečená.

Ak chce niekto spoznať stručnú životnú líniu „najslávnejšej devy po svätej Panne Márii“, ako ju nazval básnik z jej rodného mesta Charles Péguy a nemá v obľube (ani čas) na „hrubé životopisné knihy“, môže siahnuť po útlej 160-stranovej knihe, ktorá ponúka slušný materiál v základných rysoch Janinho krátkeho života.

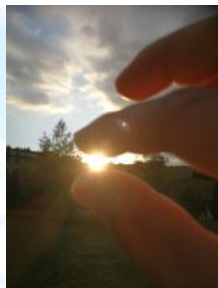
br. Svorad Mária

Prvý. Dostali sme originálny spôsob (fotograficko-poetický) poďakovania za pobyt v kláštore.

Z MAILOVEJ POŠTY

Slnko v duši

Slnko medzi prstami
Žiarivá bodka klesá
Hreje a žmurká nad nami
A moja duša plesá

To Slnko, to je iba On
Hľadá si v srdci kútik
No ja mu dávam duše trón
A Jeho nedobehne nik.

sr. Anežka

Druhý. Poučný príbeh pastora M. L. Kinga, Jr. nám pripomína, že za zrod spoločnosti bez diskriminácie a ostatných drôtov treba priniesť niekedy i obety, a to i tie najväčšie.

V polovici 20. storočia nemali černosi v USA rovnaké práva ako belosi a boli segregovaní. K odstráneniu tohto zla veľmi prispel Martin Luther King. Usiloval sa o slobodu a rovnoprávnosť, odstránenie chudoby, nastolenie pokoja a mieru medzi rasami. Bol presvedčený, že násilím nemožno zabíť lož ani nastoliť pravdu. Nik si nepamätá, že by bol pred-

niesol niekedy proti komukoľvek slovo nenávisťi. Hľasal, že **človek sa nemá posudzovať podľa farby pleti, ale podľa charakteru.** Bol viackrát zranený, asi dvadsaťkrát väznený a napokon bol zastrelený (1968) v meste Memphis. Jeho manželka Correta po vražde povedala: „*I keď nechápem, prečo sa to stalo, verím slovám Písma, že všetky veci spolu pôsobia pre dobro tých, ktorí milujú Pána.*“ Za násilnú obhajobu ľudských práv získal Nobelovu cenu za mier (1964).

Z jeho myšlienok:

- ▶ Pred 2 000 rokmi povedal hlas z Betlehema, že všetci ľudia sú si rovní.
- ▶ Budeme apelovať na vaše srdcia a vašu dušu tak dlho, až vás získame.
- ▶ Človek, ktorý nie je ochotný pre niečo zomrieť, nie je zrelý pre život.
- ▶ Najdôležitejšia a najaktuálnejšia je otázka: čo si vykonal pre iných.

Dušan Jedinák (mail je skrátený)

Tretí. Bol veľmi krátky. Dostali sme „len“ ružu. Ale robí radosť stále lebo nevädne...

PRÁCE NA ORGANE

V minulom čísle *Estote Benedicti* sme vás oboznámili s projektom nového organa pre kláštorný chrám. Tešíme sa zo záujmu, ktorý vyvolal, aj z vašej štedrosti. S Božou pomocou i s vašou priazňou sme mohli „dať zelenú“ majstrom organárom, aby projekt pretvorili z čiar na papieri do dreva a kovu, ktorý sa rozozvučí na Božiu chválu. Na fotografiách vidíte výsledok doterajších prác v organárskej dielni. V čase uzávierky časopisu boli dokončené drevené píšťaly, pracuje sa na dokončení kovových píšťal (dokončené budú v marci 2024) a tiež na vzduchovom systéme a ďalších prvkoch organa.

Rozpočet nového organa (náklady dosiahnu približne 300 000 EUR) je aktuálne pokrytý asi z tretiny. Bližšie informácie ohľadom projektu a prebiehajúcej realizácii môžete nájsť na internetovej stránke www.benediktini.sk/organ. Na dokončenie všetkých prác bude potrebný aspoň ďalší rok a v tomto čase sa budeme snažiť pokryť aj zvyšné chýbajúce finančné prostriedky. Aj drobná pomoc z vašej strany môže byť zúčinená v tomto diele, ktoré sa buduje nielen pre súčasnosť, ale aj pre budúce generácie. Prispieť na stavbu organa môžete zaslaním finančného príspevku na účet **SK60 7500 0000 0040 2926 1499** so správou „*Pre organ*“ a vašou emailovou adresou, alebo iným kontaktom, aby sme sa vám mohli poďakovať. Za vašu podporu vyslovujeme úprimné „Pán Boh zaplať“ a vkladáme vás do našich modlitieb.

o. Michal Mária

Ruky majstra pri práci

Časť kovových píšťal

Vzduchové kanály

Časť dokončených drevených píšťal

Benediktínski mnísi
Kláštora Premenenia Pána
v Sámpe

Ženský spevácky zbor **Belius**
a hostia

VÁS SRDEČNE POZÝVAJÚ NA BENEFIČNÝ

Novoročný koncert

v kláštore Premenenia Pána v Sámpe,

7. januára 2024.

Program:

11:00 — Svätá omša

12:00 — Koncert

Účinkujú:

Ženský spevácky zbor Belius
a jeho hostia
pod vedením Oľgy Bystrianskej,
Denisa Gibalová Kabáčová, organ.

*Výťažok z koncertu je určený
pre výstavbu
nového píšťalového organa
v Sámpe.*

Cestopis oblátky:

TAIZÉ, FRANCÚZSKO

Už dlho dozrieva vo mne túžba vrátiť sa do Taizé, a tak som v júli zobrala dcéry a išli sme autobusom z poľského Wrocławia tak, ako som sama cestovala pred rokmi.

Taizé sa nachádza na malebnom kopci vo francúzskom Burgundsku, neďaleko

Lyonu. V r. 1940, keď v Európe zúrila 2. svetová vojna, sem prišiel brat Roger Schutz. Kúpil dva domy v dezolátnom stave a na pozvanie ľudí z dediny sa rozhodol zostať. So sestrou Genevieve pomáhali obetiam vojny, opusteným deťom, aj Židom utekajúcim pred nacistickým režimom. V r. 1944 sa k nemu pripojili prví bratia, a tak začali život v komunite, ktorá je zameraná na spoločný život v chudobe a poslušnosti.

Brat Roger pred príchodom do Francúzska napísal magisterskú prácu: „Je ideál mníšskeho života podľa sv. Benedikta v súlade s evanjeliom?“ a na základe regule veľkého patróna Európy napísal regulu pre svojich bratov v Taizé. Jej hlavné poslanie možno zhrnúť do vety: „V každom čase zachovávajte vnútorné ticho, aby ste žili v Kristovej prítomnosti a pestujte ducha blahoslavenstiev: radosť, jednoduchosť a milosrdenstvo.“

Taizé je pre mňa miestom nenápadnej Božej prítomnosti. Miestom jednoduché-

ho života, pokoja a lásky. Miestom, kde cirkev tvorí jedno, kde nikto neposudzuje ani neodsudzuje, kde sme prijatí takí, akí sme. Kde som vypočutá a učím sa počúvať druhých. Je to miesto, kde „ora et labora“ tvorí každodenný plán života bratov a každý je pozvaný s nimi takýto deň prežívať.

Keď som sa do Taizé po rokoch vrátila, našla som tu tých istých bratov, možno trochu poprášaných šedou, ale ktorí stále žijú svoju stabilitu tu a teraz a okrem modlitby žalmov, spievaných formou kánonov, sa modlia aj v tichosti, meditujúc Božie slovo trikrát denne.

V Sampore som si uvedomila, že Pán vypočul moju vnútornú túžbu po jednoduchosť, stálosti a meditácii, a preto ma sem poslal. A tu som šťastná, aj tu je miesto – možno z menším globálnym vplyvom –, kde On koná a ukazuje sa tým, ktorí Ho hľadajú.

oblátka Dominika

Miesto receptu trochu poézie

Múka

Tvoj dotyk mi leží na pleci
a môj bozk chcel vravieť ruke,
že navždy, Pane, tvoja som,
zrníčko malé v múke.

A stále čakám hodinu,
keď dlaň si zmúčiš bielym chlebom,
keď dotýkaš sa tisícov
a mňa pri tom
svojou nehou.

Michaela Bátorová Fungáčová

PROSBA

Stačí letmý pohľad na strany 27-28 a viete „kolká bije“. Na tretej strane zaznelo rôznorozjazyčné „ďakujeme“. Na tejto strane pri poukážke zaznieva zas naše jednohlasné unisono **„prosíme Vás“**.

Prosíme Vás o podporu a pomoc i v nasledujúcom roku.

Vám zaviazaní a vďační mnísi

Kláštôr Premenia Pána
Samporská 50
962 31 Sliac

Tel. č.: **0903 982 470; 0915 800 124**

E-mail: benediktini@benediktini.sk

Web: benediktini.sk

2 % z daní

Našu činnosť je možné podporiť
prostredníctvom o. z. Kvet AbvvoB.

IČO/SID: 45024979

Právna forma: občianske združenie

Názov: Kvet AbvvoB

Možnosť odberu EsBe v elektronickej forme

V prípade, že chcete občasník dostávať v tejto
forme, napíšte nám mailovú adresu, na ktorú vám
budeme časopis zasielať v PDF formáte. Prosím,
nezabudnite napísať aj vašu poštovú adresu. Všet-
ky požadované údaje zašlite na
EstoteBenedicti@gmail.com.

JAZIERKO STAROSTÍ

Malá priehrada, či „jazierko“, ako ju najčastejšie voláme, začala tohto roku „štrajkovať“. Z dvoch priepustov zostal spodný, ktorý sa nachádza na dne, absolútne nefunkčný. Prebytok vody odvádzala len vrchná prepádová rúra. Nefunkčnosť spodného odtoku bola buď v upchaní odtokovej rúry, alebo v zaplnení plechovej ohrady tvaru

štvorca (výška 0,7 m), v ktorej začína otvor odtoku. Na dne bola umiestnená preto, aby vodou prinesené splaveniny neohrozovali otvor odtoku. Do opravy sa nám nechcelo, ale bolo ju treba urobiť. Prvý pokus, keď sme vyčerpali vodu hasičským autom, nevyšiel, lebo nánosy splavenín,

v podstate bahno, nám takpovediac zastavili dych. Nánosy bahna mali hrúbku 1,20 m. Dostať sa v čizmách k plechovej ohrade bolo nemožné. Druhý pokus za pomoci Tatry UDS pre postoj strojníkov tiež nevyšiel. Až tretí pokus za pomoci strojnika Tonka s traktorom JCB bol úspešný. Až pred zotmením sme sa dostali k plechovej ohrade. Vyčistili sme ju a dolný výpusť sa stal opäť funkčný. Počas dňa sme odviezli 20 vlečiek bahna, čo bolo asi 180 t. A to sme vyviezli len polovicu nánosov! Všetko sa odviezlo na jedno miesto, kde tak vznikla „Jáva z bahna“. Bolo to namáhavé, ale stálo to za to. Máme výbornú organicko-minerálnu hmotu na skvalitnenie pôdy, z čoho sa tešia spolubratia, ktorí pestujú zeleninu. Zabránili sme tiež tomu, aby sa splaveniny dostali do koryta potôčika v dedine. Máme však i poučenie, že čistenie treba robiť častejšie ako raz za 10 rokov.

o. františek

JEDNOU VETOU

- Dňa 12. 9. sme si pripomenul 20. výročie posviacky základného kameňa nášho kláštora, ktorý posvätil pápež sv. Ján Pavol II. v Banskej Bystrici.
- Dňa 19. 9. sa naši študenti Rastislav M., Dominik, Peter a Pavol M. zúčastnili na slávnosti Veni Sancte v kňazskom seminári v Nitre, kde pokračujú v teologických štúdiách z dôvodu generálnej opravy seminára v Bratislave.
- Farnosť sv. Alžbety vo Zvolene sa na tohtoročné patrocinium (19. 11.) pripravovala novénou, počas ktorej slúžil sv. omšu vždy niekto z kňazov nášho kláštora.
- Raz do mesiaca (vždy v stredu v čase od 19.00 – 20.00) máme prednášky z liturgiky, ktoré vedie o. Vladimír Kiš. Prednášky sú prístupné i pre verejnosť.

CHRISTUS VIVIT

Rok 2023 nebol dobrý. Hádky medzi politikmi, ich vzájomné urážanie a obviňovanie sa premietalo i do celej spoločnosti. Boli sme svedkami zlej ekonomickej a sociálnej situácie, nárastu extrémizmu a mnohých (samo)vražedných tragédií.

V negatívoch by sa dalo dlho pokračovať. To je postoj človeka, ktorého pohľad je upretý len na zem. Evanjelium – dobrá zvesť nám však radí „vzpriamte sa, zodvihnite hlavy“ a uisťuje „bliži sa vaše vykúpenie“ (Lk 21,28). Pohľad veriaceho má byť upretý hore, k nebu. Nemecký filozof Novalis to výstižne vyjadril slovami „ak budete mať obrátené oči k nebu, nikdy nestratíte cestu domov“. Sv. Pavol nás povzbudzuje „hľadajte, čo je hore“ a „myslite na to, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha“. Nebo nám samo do lona nespadne. Nestačí sa naň len pozeráť, treba naň tiež myslieť a hľadať ho. Božie kráľovstvo – Nebo je tam, kde je Ježiš Kristus. Pápež František v exhortácii *Christus vivit* píše: „Kristus žije. On je naša nádej a najkrajšia mladosť tohto sveta. Keď sa pre svoje smútky, žiale, obavy, pochybnosti alebo zlyhania cítiš starý, on bude pri tebe, aby ti znova dodal silu a nádej“ (CHV 1,2). S Kristom ti nikdy nezapadne nádej. V tom istom dokumente Sv. Otec píše: „Ak roky tvojej mladosti majú viesť v tvojom živote k cieľu, musia byť časom veľkodušného darovania

sa, úprimnej oddanosti a obiet, ktoré nás niečo stoja, ale robia nás plodnými a ako povedal básnik:

*Ak na záchranu toho, čo som zachránil,
musel som najprv stratiť, čo som stratil,
ak na získanie toho, čo som získal,
musel som znášať, čo som znášal,*

*ak na to, aby som bol teraz zamilovaný,
musel som byť zranený,
považujem za správne, že som vytrpel,
čo som vytrpel,
považujem za správne, že som oplakal,
čo som oplakal.*

*Lebo napokon som zakúsil,
že radosť nevzide z potešenia,
za ktoré sme netrpeli.*

*Lebo napokon som pochopil:
čo má strom v kvete,
žije z toho, čo má pod zemou.**

Vianoce nám prinášajú predovšetkým nádej. Božie svetlo svieti stále, aj napriek temnotám. S príchodom Ježiša nádej nikdy nezapadá. V Ježišovi sa potvrdzuje, že *Boh je láska*, láska, ktorá rozpína svoje ruky na kríži a stáva sa tak záchrancom. On je stále živý. Povzbudení slovami básnika nebojme sa v novom roku strácať, znášať, trpieť, zraniť sa i plakať, a to všetko z jediného dôvodu, **aby sme nestratili Ježiša**. Ježiš prišiel, príde a prichádza, a tak sa mi treba rozhodnúť... Uvedená básen' je zo zbierky *Cielo de tierra, čo možno preložiť ako „Nebo na zemi“*. Usilujme sa, aby nebo bolo i v srdci každého z nás.

o. františek

*Francisco Luis Bernárdez, „Sonet“, zo zbierky *Cielo de tierra*, Buenos Aires 1937.

NOVOROČNÉ PREDSAVZATIE

Neraz sa nám stáva, že s povzdychom vyslovíme: Už aby som mal pokoj. Každý túži po pokoji, tom vonkajšom okolo nás i tom vnútornom, v našej duši.

Pokoj však nepríde sám od seba. Treba sa oň dennodenne usilovať. Ešte nemáte novoročné predsavzatia? Čo tak každý deň modliť sa za pokoj. Modlitbu na obrázku posielame, treba už len ohotu...

Ako pozerat' v novom roku?

V novom roku pozerajme piatimi smermi:

Pred seba, aby sme videli, kam smerujeme.

Za seba, aby sme nezabudli, odkiaľ pochádzame.

Pod seba, aby sme po nikom nešliapali.

Nabok, aby sme vedeli, kto nás podporuje v ťažkých chvíľach.

Nahor, aby sme mali na pamäti, že vždy existuje niekto, komu na nás záleží.

BOHOSLUŽBY POČAS VIANOC

Vigília a polnočná omša (24. 12.).....	23.00
Narodenie Pána (25. 12.).....	11.00
Sviatok sv. Štefana (26. 12.).....	11.00
Sviatok sv. Jána (27. 12.).....	6.30
Sviatok sv. Neviniatok (28. 12.).....	6.30
V dňoch oktávy (29. a 30. 12.).....	6.30
Sviatok sv. rodiny (31. 12.).....	11.00
V tento deň sa koná celodenná adorácia Vešpery a ďakovná pobožnosť.....	17.00
Slávnosť Panny Márie Bohorodičky (1. 1. 2024).....	11.00
Zjavenie Pána (6. 1. 2024).....	11.00
Krst Pána (7. 1. 2024).....	11.00

Z NAŠEJ PONUKY

Duchovná obnova v pôste **o chlebe a vode**: Od 29. 2. 2024, 17,00 do 3. 3. 2024, 14,00.

Prihlásiť sa môžete do 31. 1. 2024. Email: frantisek@benediktini.sk alebo: 0910 655 737.

Estote Benedicti, č. 36, 25. 12. 2023.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.

Redakcia: o. František Štrba, OSB, br. Dávid Mária Barjak, OSBnov,

o. Michal Mária Kukuča, OSB

Tlač: Tlačiareň Kubík, Námestovo

Nepredajné.

VIANOČNÁ

V jedličke vôňa pokory.
Betlehem – hviezda lásky.
Viera nám srdce otvorí
a strhne všetky masky.

Z neba prichádza Boží Syn,
prichádza Láska sama.
By na seba vzal tarchu našich vín,
On synom človeka sa stáva.

Už v žiari hviezdy, mesiaca
rozžala láska sviatky –
jak svieca horiaca
sú otcovia i matky.

I deťom svietia očká už -
všetci sme malé deti,
chlapec i žena, dievča, muž,
keď v srdci láska svieti.

Do rúčky rúčku stúlime,
srdce do srdca hladko -
už nenecháme na zime
to naše Jezuliatko.

Svetoslav Veigl